

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady dňa 19. 6. 2024

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: 0134/SO/2024

Programová služba: TA3

Vysielateľ: C.E.N. s.r.o.

Číslo autorizácie vysielania: AT/87

Návrh uznesenia:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) v senáte 2 zloženom z predsedu senátu doc. Mgr. Pavla Izraela, PhD. a členiek senátu Mgr. Andrey Cox a Mgr. Kataríny Začkovej postupom podľa § 225 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. **začína správne konanie** voči vysielateľovi C.E.N. s.r.o. vo veci možného porušenia zákazu ustanoveného v § 99 v spojení s ustanovením § 98 ods. 2 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. v súvislosti s tým, že na programovej službe TA3 odvysielal dňa 4. 4. 2024 o cca 13:00 hod. program *Téma špeciál*, v ktorom mohlo dôjsť k vysielaniu politickej propagácie.

Úloha:

Kancelária Rady v zmysle § 123 zákona č. 264/2022 Z. z. oznámi účastníkovi konania začiatok správneho konania a zabezpečí nevyhnutné podklady a dôkazy pre rozhodnutie vo veci.

T: 3. 7. 2024

Z: ReO

Úloha:

Kancelária Rady informuje podávateľov podnetov na preverenie o začatí správneho konania.

T: 1. 7. 2024

Z: PgO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady pre mediálne služby dňa 19. 6. 2024

Podnet na preverenie č. 0134/SO/2024 zaevidovaný dňa 9., 11. a 15. 4. 2024
Podávateľ: fyzická osoba (3)
Predmet podnetu: Téma špeciál
Deň a čas vysielania: 4. 4. 2024 13:00 hod.

Programová služba: TA3
Vysielateľ: C.E.N. s.r.o.
Číslo autorizácie: AT/87

Dátum: 12. 6. 2024

OBSAH PODNETOV:

1) „Odvysielaním tendenčného rozhovoru, ktorého hlavným cieľom a zámerom bolo propagovať prezidentského kandidáta P. Pellegriniho, došlo k hrubému porušeniu volebného moratória (§ 14 Zákona č. 181/2014), podľa ktorého je zakázané zverejňovať informácie o kandidátoch na prezidenta v ich prospech alebo neprospech.“

2) „Podľa § 14 zákona č.181/2014 Z.z. v čase moratória 48 hodín pred prezidentskými voľbami je zákaz v televíznom vysielaní zverejňovať akékoľvek informácie o kandidátoch na prezidenta, či už v ich prospech, alebo neprospech. Dňa 04.04. 2024 v relácii Téma špeciál moderátor TV Ta3 Král poskytol priestor premiérovi Ficovi a Milošovi Zemanovi, aby pod rúškom debaty na tému 20 rokov od vstupu do EÚ bývalý prezident ČR mohol pozdraviť Petra Pellegriniho "o jehož osudě (politickém) se teď u vás na Slovensku jedná", ako aj aby mu na záver mohol na dôvažok vyjadriť slovnú podporu, " že mu drží všetky čtyři palce". Obraciame sa na vás, ako na orgán, ktorému z titulu záväzných kompetencií zo zákona vyplývajúci prislúcha vyvodiť všetky dôsledky z hrubého porušenia moratória. O vašom konaní v predmetnej veci chceme byť priebežne informovaní.“

3) „Dobry den,

tymto posielam podnet na objektívne presetrenie vysielania relacie Tema v sukromnej spravodajskej televizii Ta3 s moderatorom B. Kralom dna 4.4.2024 a vyvodenie dosledkov.

V case volebneho moratoria odvysielala TA3 tendenčný rozhovor R. Fica s M. Zemanom, ktoreho podľa mojho názoru jediným zamerom bolo den pred voľbami propagovať prezidentského kandidáta P. Pellegriniho. Ta3 tak hrubo porusila zakon, kedze podľa § 14 Zákona č. 181/2014 je zakázané počas moratoria zverejňovať informácie o kandidátoch na prezidenta v ich prospech alebo neprospech. Vyvodenie dosledkov za vzniknute nedostatky voci zodpovednym osobam je prejavom mravnosti kazdeho vyspeleho a demokratickeho statu.

Ostava nam dufat, ze sa tak urcite stane, ak takymto statom, krajinou Slovensko chce byt.“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“):

§ 20 Všeobecné povinnosti vysielateľa

„(4) Vysielateľ je povinný

c) zabezpečiť, aby programy a iné zložky programovej služby vysielané v rámci volebnej kampane boli v súlade s osobitným predpisom,¹⁸⁾“

§ 98 Vymedzenie iných foriem propagácie

„(2) Politická propagácia je verejné oznámenie určené na

a) podporu politickej strany, politického hnutia, člena politickej strany alebo člena politického hnutia alebo kandidáta, prípadne v ich prospech alebo neprospech pri volebnej kampani,

b) popularizáciu názvu, značky alebo hesiel politickej strany, politického hnutia alebo kandidáta.“

§ 99 Obmedzenia iných foriem propagácie

Vysielanie politickej propagácie alebo oznamu propagujúceho náboženstvo alebo ateizmus sa zakazuje, ak osobitný predpis neustanovuje inak.⁶⁴⁾

Zákon č. 181/2014 Z. z. o volebnej kampani a o zmene a doplnení zákona č. 85/2005 Z. z. o politických stranách a politických hnutiach v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 181/2014 Z. z.):

§ 14 Zverejňovanie informácií o kandidujúcich subjektoch počas volebnej kampane

(1) Zverejňovať informácie o kandidujúcich politických stranách, kandidujúcich koalíciách politických strán, kandidátoch na prezidenta a kandidátoch na funkcie do orgánov územnej samosprávy v ich prospech alebo neprospech v rozhlasovom vysielaní, v televíznom vysielaní, v rámci audiovizuálnej

mediálnej služby na požiadanie, v periodických publikáciách, neperiodických publikáciách a v agentúrnom spravodajstve je 48 hodín pred dňom konania volieb a v deň konania volieb až do skončenia hlasovania zakázané.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Hosťami relácie *Téma špeciál* zo dňa 4. 4. 2024 boli predseda vlády SR R. Fico a bývalý český premiér a prezident M. Zeman.

V úvode relácie moderátor poďakoval obom hosťom za to, že prijali pozvanie do relácie a oznámil, že diskusie sa zúčastnil M. Zeman aj napriek tomu, že ho len včera prepustili po trojtýždňovej hospitalizácii do domácej starostlivosti. K poďakovaniu sa pripojil aj R. Fico, ktorý na adresu M. Zemana uviedol, cit.:

„... Posielam krásne pozdravy do Prahy pánovi prezidentovi. Pán prezident, mnoho ľudí ma na Slovensku požiadalo, lebo vedeli, že budeme spolu dnes cez telemost hovoriť, aby som ťa pozdravil, pretože máš obrovské množstvo podporovateľov v Slovenskej republike a ja ti želám len to najlepšie. Viem, že máš veľmi silný koreň a dúfam, že o niekoľko dní budeš opäť v tej kondícii, ako som ťa naposledy videl v Prahe. Takže veľa zdravia, pán prezident. A ďakujem, že môžeme spolu hovoriť.“

K srdečnému privítaniu sa pripojil aj moderátor, ktorý ozrejmil, že tento rozhovor **pripravovali dlhé týždne** a že si veľmi vážia, že nakoniec k jeho uskutočneniu došlo.

*„Pán prezident, dovoľte mi, aby som vás aj ja v mene divákov televízie TA3 srdečne privítal. Zároveň aj vám, pán premiér a divákovi televízie TA3 chcem povedať a veľmi si vážime uskutočnenie tohto rozhovoru, ktorý sme naozaj **plánovali dlhé, dlhé týždne dozadu. Potom, napriek hospitalizácii si veľmi vážime, že pán prezident Zeman trval na uskutočnení tohto rozhovoru** a je pre nás veľkou čťou, že ste nám ako prvej televízii dali tento rozhovor. Tak mi na úvod dovoľte, aby som sa opýtal, ako sa máte?“*

M. Zeman v odpovedi na svoj zdravotný stav neopomenul osobu kandidáta na prezidenta P. Pellegriniho.

*„No, pro člověka, kterého před jedním dnem propustili z nemocnice, by bylo směšné, kdybych předstíral, že jsem v úplné formě. Ale na druhé straně jsem velmi rád, že alespoň tímto způsobem mohu na dálku pozdravit svého přítele Roberta Fica **a sprostředkovane i Petra Pellegriniho, o jehož osud, tím, samozřejmě, myslím politický osud, se právě teď u vás na Slovensku jedná.**“*

Následne moderátor pripomenul, že platí volebné moratórium, čo však neznamená, že v debata sa nemôžu rozoberať aktuálne politické témy.

„Tak poďme na to! Páni politici, obaja ste skúsení politici, na Slovensku máme v týchto dňoch volebné moratórium, čo znamená, že akákoľvek agitácia v prospech alebo neprospech ktoréhokoľvek z kandidátov je prísne zakázaná. To ale samozrejme nevylučuje, že chod republiky ako takej samozrejme ďalej beží a môžeme sa baviť o aktuálnych politických témach. Pretože právo informovať a byť informovaný nám zaručuje Ústava Slovenskej republiky.“

Avizovanými témami diskusie boli 20. výročie vstupu Slovenskej a Českej republiky do Európskej únie, 75. výročie vzniku NATO, prijatie eura na Slovensku, blížiacie sa voľby do EP, vzájomné česko-slovenské vzťahy, pohľad na zahraničnú politiku, postavenie socialistov na politickej scéne, výročie oslobodenia Bratislavy.

R. Fico na úvod pripomenul, že prezident M. Zeman bol pripravený navštíviť Slovensko pri príležitosti 79. výročie oslobodenia Bratislavy. Vyjadril presvedčenie, že obaja prezidenti majú rovnaký názor na to, aké dôležité boli výsledky druhej svetovej vojny pre mierové usporiadanie sveta a pre bytie tak českého, ako aj slovenského národa. Upozornil na pokusy bagatelizovania úlohy Červenej armády pri oslobodzovaní vtedajšieho Československa, vyjadril ľútosť nad tým, že vinou hospitalizácie M. Zemana nemohli spoločne vystúpiť na Slavíne a spoločne si uctiť pamiatku osloboditeľov. K téme EÚ sa vyjadril v tom zmysle, že Slovenská republika považuje členstvo v Európskej únii za úspešný príbeh, že je dobré, že sme stále v Európskej únii, že máme záujem pokračovať v členstve v tejto významnej medzinárodnej organizácii. Na druhej strane adresoval kritické slová súčasnému vedeniu Európskej únie, vyjadril presvedčenie, že Európska únia nemá dobré „líderstvo“. Je mu ľúto, že v posledných rokoch, čo sa týka

životnej úrovne, zaostávame na Českou republikou a jeho úlohou ako predsedu vlády bude „znovu naštartovať motory na Slovensku a dať takú dynamiku rozvoju Slovenska, aby sme sa opäť začali približovať k Českej republike a niekde tú Českú republiku aj dobehli.“ Na slová R. Fica súhlasne zareagoval M. Zeman. Vyzdvihol historickú úlohu Červenej armády a pripomenul, že v danej súvislosti pred 10 rokmi navštívil aj Moskvu, aby sa Červenej armáde poďakoval za oslobodzovanie Československa, čo vyvolalo vlnu nevôle amerického veľvyslanca, ktorému následne zakázal vstup na Pražský hrad, sídlo českého prezidenta. Na margo EÚ sa vyjadril, že sú to „skvelé myšlienky a mizerná realizácia“. Podľa jeho názoru je Európska únia dnes ovládaná dobre platenými úradníkmi, ktorí prepadli novému náboženstvu, ktoré sa nazýva Green Deal. Poukázal na hrozbu zničenia poľnohospodárstva, energetiky a automobilového priemyslu. Zmienil sa aj o hrozbe islamského terorizmu, rozširovania antisemitizmu, potrebe aktívneho boja proti medzinárodnému terorizmu, ktorého by sa podľa jeho názoru mala zúčastniť aj Severoatlantická aliancia, miesto toho, aby „zbabelo utekala z Afganistanu a nechala sa nahradiť Talibanom.“ R. Fico dodal, že nás čaká v krátkom čase vážna diskusia o novej agende Európskej únie a na diaľku požiadal a poprosil prezidenta M. Zemana o plnú podporu spolupráce vo formáte V4, ktorá podľa neho bude mať ešte väčší význam v blízkej budúcnosti, než ho mala v minulosti. Zmienil sa aj o podpore spoločnej poľnohospodárskej politiky, migrácie, ako aj podpory a pomoci Ukrajine, ktorá by podľa neho mala mať predovšetkým humanitárnu a civilnú povahu. Na konštatovanie moderátora, ktorý poukázal na ochladenie vzťahov v rámci V4, vznik dvoch názorových táborov (R. Fico a Viktor Orbán verzus D. Tusk a P. Fiala) a neochotu českej strany uskutočniť spoločné česko-slovenské stretnutie vlád, R. Fico reagoval v tom zmysle, že vo V4 máme rovnaký názor na zásadné veci, akými sú členstvo v Európskej únii, členstvo v NATO, ako aj na hrubé porušenie medzinárodného práva v súvislosti s rozpútaním vojny na Ukrajine, no odlišné vo veci formy pomoci Ukrajine. Odmietol úvahy o ochladnutí vzťahov medzi Slovenskom a Českom, podľa neho „český a slovenský národ nedovolí, aby sa ochladili vzťahy len preto, lebo je tu možno politik na druhej strane, ktorý nemá záujem spolupracovať.“ M. Zeman poukázal na hospodársku spoluprácu krajín Beneluxu, ktorou by sa mohlo inšpirovať aj zoskupenie krajín V4. Zdôraznil potrebu dobudovania dopravných sietí, energetických sietí, informačných sietí. Odsúdil tých ľudí, ktorí hovoria, že ak spolu v niektorých veciach nesúhlasíme, tak V4 nemá opodstatnenie. Títo ľudia podľa neho uvažujú totalitným spôsobom. On zastáva názor, že pokiaľ s ním niekto nesúhlasí, môže ho inšpirovať a priniesť nové argumenty. Na otázku odlišnej politiky Poľska a Česka, ktorá je podľa moderátora silne proeurópska, ale aj toho, či zoskupenie V4 môže presadzovať spoločné názory v kľúčových otázkach zahraničnej politiky, M. Zeman uviedol, že byť proeurópsky neznamena byť probruselský. Upriamil pozornosť na paralelu medzi deklarovanou slovenskou orientáciou politiky na 4 svetové strany a politikou bývalého úspešného francúzskeho prezidenta Charlesa de Gaullea. Takisto vyzdvihol pochvalné vyjadrenia D. Trumpa na adresu Viktora Orbána, ktorý navštívil USA. R. Fico sa v danej súvislosti zmienil o možnej spolupráci v rámci V4 cez prizmu zefektívnenia rozhodovania EÚ, kde pripomenul presadzovanie koncepcie suverénnej slovenskej zahraničnej politiky, postavenej na princípe členstva v Európskej únii a v NATO, ale aj na princípoch budovania dobrých vzťahov so všetkými krajinami sveta, ktoré majú o to záujem. Podľa neho je „svätá povinnosť predsedov vlád krajín ako je Slovensko, Česko, Poľsko a Maďarsko, spolupracovať, inak neprežijeme v Európskej únii. Kto toto nechápe, robí obrovskú historickú chybu.“ Pri téme zasielania zbraní Ukrajine sa R. Fico vyjadril v tom zmysle, že stratégia, ktorá je použitá na Ukrajine, je neúspešná a západné krajiny nás tlačia, aby sme v nej pokračovali. On, ako predseda malej vlády, malej krajiny, volá po okamžitom zastavení paľby, po okamžitom rokovaní partnerov a mierovom pláne Európskej únie, podľa neho EÚ nemôže byť vojenskou organizáciou. M. Zeman odmietol úvahy o zrušení práva veta malých krajín, ktorými sa výrazne obmedzuje ich suverenita. Na margo pomoci Ukrajine vyslovil názor, že sú ľudia, ktorí chcú predĺžovať túto krízu, pokiaľ nezomrie posledný ukrajinský vojak. Podľa neho by bolo ďaleko rozumnejšie zachovať dôstojnosť oboch strán. Treba sa snažiť hľadať rozumných, neideologických a nie fanatických sprostredkovateľov tohto konfliktu a rešpektovať predovšetkým vôľu ukrajinského obyvateľstva, vrátane jeho ruskojazyčnej zložky. Podľa neho Ukrajina trpí nedostatkom munície a nikto z nás by si neprial, aby táto statočná krajina vo vojenskom konflikte padla. Uviedol, že Nemecko uvažovalo o dodaní rakiet Taurus, k čomu doposiaľ neprišlo a miesto toho je tu český plán, aby sme dodávali prostredníctvom tretích krajín Ukrajine muníciu, čo je otázka dobrovoľnosti. Osobne je toho názoru,

že keby Rusko úplne ovládlo Ukrajinu, tak by to posilnilo imperiálne ambície súčasného vedenia Ruskej federácie, čo by viedlo k ohrozeniu napríklad pobaltských krajín, Moldavska a niektorých ďalších. Zdôraznil úlohu mediátora v otázke urovnania vojenského konfliktu a potrebu viesť realistickú a pragmatickú diplomaciu, akú dokázal viesť bývalý minister zahraničných vecí USA Henry Kissinger. Na otázku, ako bude postupovať na blížiacom sa summite NATO Slovenská republika, R. Fico odpovedal, že Slovenská republika naďalej odmieta poskytovanie vojenskej pomoci, pokiaľ ide o sklady a zásoby našej armády, no súčasne uviedol, že sa nebránime komerčnej spolupráci a do mierových rokovaní by sa mala v oveľa väčšej miere vložiť EÚ. Podľa neho prebiehajúci vojenský konflikt sa vojensky nedá vyhrať, nemá žiadne vojenské riešenie.

Poslednou témou diskusie bola otázka prijatia spoločnej meny euro aj v Českej republike. M. Zeman poukázal na to, že euro je politická, ale aj ekonomická otázka. Z politického hľadiska by bol za prijatie eura, pretože by to Európu zjednocovalo, ale mnohí ľudia, ktorí majú ekonomické vzdelanie, v drvivej väčšine prípadov sú proti zavedeniu eura v Českej republike do doby, kým sa nezmenia niektoré časti menovej politiky Európskej únie. V danej súvislosti poukázal na európsky stabilizačný mechanizmus, ktorý podľa neho nespravodlivo prerozdeľuje rozpočtové prostriedky členských krajín Európskej únie v prospech dlžných krajín. Ak sa európsky stabilizačný mechanizmus zmení, tak aj z ekonomického hľadiska má cenu uvažovať o prijatí eura. R. Fico na záverečnú otázku týkajúcu sa témy stabilizácie verejných financií poukázal na to, že euro bolo u nás zavedené v čase konjunktúry. Súhlasil s M. Zemanom, že vlastná národná menová politika je podstatne pružnejšia, flexibilnejšia, ako je spoločná menová politika krajín, ktoré patria do eurozóny. Na druhej strane pre Slovensko je euro vnímané ako úspešný príbeh, no bude a je treba rešpektovať každého s jeho názorom. Preto nebude inej krajine nič vyčítať. Ak dnes v Českej republike prevláda názor, že si treba ešte počkať, pokiaľ ide o zavedenie eura, treba to len s veľkým rešpektom sledovať a rešpektovať. Ak dnes česká vláda chce vojensky podporovať Ukrajinu, je to suverénny pohľad českej vlády. Rovnako si však želá, aby zasa jemu nikto nevyčítal, že má suverénny pohľad na dodávky zbraní Ukrajine. K rozpočtu sa vyjadril v tom zmysle, že najväčší omyl v politike je, keď niekto považuje čísla v rozpočte za politický cieľ. Politickým cieľom vlády podľa neho musí byť zlepšiť životnú úroveň ľudí, a on osobne nie je žiadnym podporovateľom myšlienky zvyšovania DPH, pričom ho mrzí, že s touto myšlienkou prichádza SaS, ktorá práve v rokoch 2010-2012 zvýšila DPH o jedno percento. Domnieva sa, že existujú iné možnosti, ako získať zdroje, no nie na úkor ľudí. Upozornil, že verejné financie boli v čase ich preberania v roku 2023 najhoršie v Európskej únii. Na otázku, aký je stav verejných financií a životná úroveň v Česku M. Zeman uviedol, že po tridsiatich piatich rokoch v politike prišiel k záveru, že „rozhodujúcim faktorom úspešnosti alebo neúspešnosti akejkoľvek politickej strany, teda aj sociálno-demokratickej, je, či na jej čele, povedané veľmi nadnesene, stoja buď géniovia alebo debili a menej nadnesene, či v na jej čele stoja ľudia inteligentní alebo menej inteligentní.“ Uviedol, že hoci nechce lichotiť R. Ficovi, je to výrazná osobnosť. V českej sociálnej demokracii sa podľa neho stalo, že jej vedenie prevzali niektoré nevýrazné osobnosti, čoho dôsledkom je, že táto strana dokonca vypadla z parlamentu. Sociálna demokracia je podľa neho aj to, aký má vedenie strany vzťah k normálnym ľuďom, či je ochotná zastávať sa ich záujmu, alebo či bude lichotiť miliardárom, vyberať od nich sponzorské príspevky a potom, ak vyhrá, robiť svoju politiku v ich prospech. R. Fico uviedol, že pokiaľ ide o sociálnu demokraciu, dnes je Slovensko pomerne osamotené, pretože sociálna demokracia je veľmi oslabená aj v Maďarsku, Poľsku, ako aj v Českej republike, a že on len môže držať palce politikom, ktorí presadzujú sociálnodemokratické myšlienky, aby sa presadili. Slovensko je podľa neho najlepším príkladom toho, ako pravica zruinovala tento štát za posledné tri roky, a že nám bude trvať desať rokov, kým dáme ako-tak krajinu dohromady.

V závere sa moderátor poďakoval hosťom za účasť v relácii a divákovi za jej sledovanosť.

M. Zeman poďakoval za pozvanie a rozlúčil sa slovami:

„Já děkuji za pozvání a pozdravujte Petra Pellegriniho, že mu držím všechny čtyři palce.“

Vzhľadom k výhradám podávateľov podnetov vo veci porušenia volebného moratória namietaný obsah sme analyzovali podľa § 99 zákona č. 264/2022 Z. z., § 14 ods. 1 zákona č. 181/2014 Z. z.

Podnety podávateľov namietali porušenie volebného moratória, keďže v relácii odznali informácie podporujúce prezidentského kandidáta P. Pellegriniho. Zároveň poukázali na to, že išlo o tendenčný rozhovor, ktorého zámerom a hlavným cieľom bola práve propagácia jeho osoby. V tejto súvislosti, t. j. **v súvislosti potenciálnej propagácie prezidentského kandidáta** monitorovaním relácie sme zaregistrovali nasledovné:

- v úvodnej časti relácie *Téma špeciál* moderátor, ako aj jeho hosť, ktorým bol R. Fico, informovali diváka o tom, že rozhovor s exprezidentom M. Zemanom bol **dlhodobo plánovaný**. Obaja sa menovanému poďakovali za to, že prijal pozvanie do relácie iba deň po prepustení z nemocnice, kde bol dlhší čas hospitalizovaný. V tejto súvislosti R. Fico o.i. uviedol, cit.:

„... Posielam krásne pozdravy do Prahy pánovi prezidentovi. Pán prezident, mnoho ľudí ma na Slovensku požiadalo, lebo vedeli, že budeme spolu dnes cez telemost hovoriť, aby som ťa pozdravil, pretože máš obrovské množstvo podporovateľov v Slovenskej republike a ja ti želim len to najlepšie.“ Moderátor k tomu dodal, že rozhovor **pripravovali dlhé týždne**, a tak si veľmi vážia, že sa nakoniec stretnutie uskutočnilo. Cit.:

*„Pán prezident, dovoľte mi, aby som vás aj ja v mene divákov televízie TA3 srdečne privítal. Zároveň aj vám, pán premiér, a divákovi televízie TA3 chcem povedať a veľmi si vážime uskutočnenie tohto rozhovoru, ktorý sme naozaj **plánovali dlhé, dlhé týždne dozadu**. Potom, napriek hospitalizácii si veľmi vážime, že pán prezident Zeman trval na uskutočnení tohto rozhovoru a je pre nás veľkou ctou, že ste nám ako prvej televízii dali tento rozhovor. Tak mi na úvod dovoľte, aby som sa opýtal, ako sa máte?“*

M. Zeman okrem odpovede na moderátorovu otázku týkajúcu sa jeho zdravotného stavu neopomenul ani osobu kandidáta na prezidenta P. Pellegriniho.

M. Zeman:

*„No, pro člověka, kterého před jedním dnem propustili z nemocnice, by bylo směšné, kdybych předstíral, že jsem v úplné formě. Ale na druhé straně jsem velmi rád, že alespoň tímto způsobem mohu na dálku pozdravit svého přítele Roberta Fica **a sprostředkovane i Petra Pellegriniho, o jehož osud, tím, samozřejmě myslím politický osud, se právě teď u vás na Slovensku jedná.**“*

Následne moderátor upozornil, že platí volebné moratórium, čo znamená, že akákoľvek agitácia v prospech alebo v neprospech ktoréhokoľvek z kandidátov je prísne zakázaná, čo však neznamená, že v debate sa nemôžu rozoberať aktuálne politické témy.

„Tak, poďme na to! Páni politici, obaja ste skúsení politici, na Slovensku máme v týchto dňoch volebné moratórium, čo znamená, že akákoľvek agitácia v prospech alebo neprospech ktoréhokoľvek z kandidátov je prísne zakázaná. To ale samozrejme nevylučuje, že chod republiky ako takej samozrejme ďalej beží a môžeme sa baviť o aktuálnych politických témach. Pretože právo informovať a byť informovaný nám zaručuje Ústava Slovenskej republiky.“

Rovnako aj po záverečných ďakovných slovách moderátora na adresu M. Zemana za jeho účasť v diskusii z úst českého exprezidenta opätovne odznali pozdravy s obrazným želaním úspechu v prospech kandidáta P. Pellegriniho.

M. Zeman:

*„**Já děkuji za pozvání a pozdravujte Petra Pellegriniho, že mu držím všechny čtyři palce.**“*

Na základe vyššie uvedených faktov týkajúcich sa zákazu akejkoľvek politickej propagácie v čase volebného moratória, na ktorý sám moderátor upozornil už v úvodnom vstupe, a to ako hostí, tak aj divákov, musíme konštatovať, že kontroverzne k povedanému v relácii odznali výroky typu:

- *„...mohu na dálku pozdraviť svého přítele Roberta Fica **a sprostředkovane i Petra Pellegriniho, o jehož osud, tím samozřejmě myslím politický osud, se právě teď u vás na Slovensku jedná**“;*

- alebo aj *„...**Já děkuji za pozvání a pozdravujte Petra Pellegriniho, že mu držím všechny čtyři palce.**“*

Čo svojou obsahovou náplňou preukázateľne zodpovedá propagovaniu prezidentského kandidáta P. Pellegriniho.

K výhradám podávateľov namietajúcich údajnú **tendenčnosť rozhovoru uvádzame**, že v úvode relácie odvysielaný pozdrav prezidentskému kandidátovi (*„...mohu na dálku pozdraviť svého přítele Roberta Fica **a sprostředkovane i Petra Pellegriniho, o jehož osud, tím, samozřejmě, myslím politický osud,***

*se právě teď u vás na Slovensku jedná.“) v závěre vyústil do priamej podpory prezidentského kandidáta P. Pellegriniho („**Já děkuji za pozvání a pozdravujte Petra Pellegriniho, že mu držím všechny čtyři palce.**“).*

Za zmienku stojí, že slová podpory odzneli v kontexte rozhovoru dvoch hostí pochádzajúcich z rovnakého politického tábora (obaja čelní predstavitelia sociálnej demokracie), majúcich zhodný názor na takmer všetky diskutované témy. Tiež nasadenie relácie do vysielania v čase prezidentských volieb, kontexty vyjadrení hostí k preberaným témam a ich často deklarovaná vzájomná politická podpora, podľa vyjadrenia podávateľov podnetov mohli pôsobiť na divákov ako úmyselná a zámerná podpora sociálnodemokratického tábora, ktorého členmi sú tak R. Fico (predseda strany Smer-SD), ako aj P. Pellegrini (predseda strany Hlas-SD) a nepriamo tým i podpora kandidatúry P. Pellegriniho na post hlavy štátu, ktorý je spoločným kandidátom súčasnej vládnej koalície.

Počas diskusie R. Fico vyjadril presvedčenie, že obaja prezidenti majú rovnaký názor na to, aké dôležité boli výsledky druhej svetovej vojny pre mierové usporiadanie sveta a rovnako taktiež pre existenciu tak českého národa, ako aj slovenského národa. Upozornil na pokusy bagatelizovania úlohy Červenej armády pri oslobodzovaní vtedajšieho Československa, vyjadril ľútosť nad tým, že vďaka hospitalizácii M. Zemana nemohli spoločne vystúpiť na Slavíne a spoločne si uctiť pamiatku osloboditeľov. Na jeho slová zareagoval súhlasne M. Zeman. Vyzdvihol historickú úlohu Červenej armády a pripomenul, že v danej súvislosti asi pre 10 rokmi navštívil aj Moskvu, aby sa Červenej armáde poďakoval za oslobodzovanie Československa, čo vyvolalo vlnu nevôle amerického veľvyslanca, ktorému následne zakázal vstup na Pražský hrad, sídlo českého prezidenta. Obaja hostia prezentovali zhodné názory na margo fungovania EÚ, politickej orientácie na všetky 4 svetové strany. Zhodli sa aj na téme úloh krajín V4, ich vzájomnej podpore, presadzovania koncepcie suverénnej zahraničnej politiky postavenej na princípe členstva v Európskej únii a v NATO. Podobné názory prezentovali na margo riešenia ukrajinského konfliktu mierovou cestou. Odmietli úvahy o zrušení práva veta jednotlivých členských krajín EÚ, spoločne podrobili kritike menovú politiku EÚ a v závěre jednoznačne zhodnotili pozitívnu rolu sociálnej demokracie vo svete.

Počas rozhovoru sme zaregistrovali vzájomné priame i nepriame podporné zmienky umocňujúce spolupatričnosť sociálnodemokratického tábora, vysielajúce jednoznačný odkaz a signál jeho sympatizantom.

R. Fico

*„Ďakujem za pozvanie. Posielam krásne pozdravy do Prahy pánovi prezidentovi. Pán prezident, mnoho ľudí ma na Slovensku **požiadalo, lebo vedeli, že budeme spolu dnes cez telemost hovoriť, aby som ťa pozdravil, pretože máš obrovské množstvo podporovateľov v Slovenskej republike** a ja ti želim len to najlepšie. Viem, že máš veľmi silný koreň a dúfam, že o niekoľko dní budeš opäť v tej kondícii, ako som ťa naposledy videl v Prahe. Takže veľa zdravia, pán prezident. A ďakujem, že môžeme spolu hovoriť.“*

M. Zeman

*„Milý Robo, rád ťa opäť počujem, ďakujem za tvoje pozdravy, a samozrejme, ďakujem za pranie skorého uzdravenia aj všetkým ľuďom, ktorí **ma na Slovensku majú radi a som rád, ako hovoríš, že ich je veľa.**“*

M. Zeman

*„No, pro člověka, kterého před jedním dnem propustili z nemocnice, by bylo směšné, kdybych předstíral, že jsem v úplné formě. Ale na druhé strane **jsem velmi rád, že alespoň tímto způsobem mohu na dálku pozdravit svého přítele Roberta Fica a sprostředkovane i Petra Pellegriniho, o jehož osud, tím samozřejmě myslím politický osud, se právě teď u vás na Slovensku jedná.**“*

R. Fico

*Predsa len si dovoľím ešte jednu osobnú poznámku k pánovi prezidentovi. **Pán prezident, prepáč, mám ťa veľmi rád, ale nemôžem s tebou súhlasiť. Že sú nejaké dôležitejšie veci, ako je zdravie. Možno keby som mal 30 rokov, tak s tým súhlasím, ale každý z nás si už prešiel nejakými problémami a dobre si uvedomujeme, že pokiaľ nie sme v kondícii, tak nemôžeme podávať ani solídne politické výkony, a preto si veľmi želim, aby si čo najrýchlejšie bol naspäť tam, ako som ťa videl pri našom poslednom stretnutí v Prahe. Ja by som predsa len, pán redaktor, ak dovoľíte...**“*

M. Zeman

„**Milý Robo, ja ti ďakujem za tvoj názor.** Chcel by som iba pripomenúť, že napríklad Franklin Delano Roosevelt prežil najúspešnejšie politické roky svojho života na invalidnom vozíku, na ktorom som mimochodom aj ja. Ale súhlasím s tebou, že zdravie je dôležitá hodnota.“

R. Fico

„**Predsa len, ak dovoľíte, pán redaktor aj pán prezident, ty v Prahe. Ja by som sa dotkol na úvod témy, kvôli ktorej bol pripravený pán prezident navštíviť Slovenskú republiku, a to je 79. výročie oslobodenia Bratislavy. 4. apríla...., ...Ja odmietam prekrúcanie týchto dejín, pretože tu sú rôzne pokusy, napríklad zmenšovať úlohu Červenej armády pri oslobodzovaní ešte vtedajšieho Československa. A preto je mi veľmi ľúto, že sme spolu dnes nemohli vystúpiť na Slavíne, kde teda verím, že nejakí ľudia prídu, pretože musíme verejnosti neustále tieto odkazy posilať a dávať. Takže predtým, ako budeme hovoriť o súčasnosti, som chcel urobiť tento krátky historický exkurz a poďakovať pánovi prezidentovi za pripravenosť.“**

M. Zeman

„**Ďakujem. Ja by som si prial reagovať na svojho priateľa Roberta Fica, ale aj keď je to v diskusii neobvyklé, tak by som reagoval súhlasne, Robo, pretože s tebou v zásade nemám o čom polemizovať.“**

R. Fico

„**Ja využívam teraz prítomnosť, hoci na diaľku pána prezidenta a chcem ho požiadať a poprosiť o plnú podporu spolupráce vo formáte V4. V4 bude mať ešte väčší význam v blízkej budúcnosti, ako možno mala v minulosti, pretože ideme riešiť otázku rozširovania Európskej únie.“**

M. Zeman

„**No tak za prvé, byť proeurópsky neznamenať byť probruselský. V niektorých kontextoch to dokonca môže znamenať byť protibruselský, pán moderátor. A za druhé, vy iste viete, že často kritizované heslo politika všetkých azimutov, ktoré vyznáva tak Robert Fico, ako aj ja, je heslo, ktoré ako prvý vytýčil bývalý francúzsky prezident Charles de Gaulle. Vy iste, aj keď vás považujem za nepochybne vynikajúceho moderátora, nebudete spochybňovať úspešného až geniálneho francúzskeho prezidenta.“**

M. Zeman

„**Po tridsiatich piatich rokoch v politike som prišiel k záveru, že rozhodujúcim faktorom úspešnosti alebo neúspešnosti akejkolvek politickej strany, teda aj sociálno-demokratickej je, či v jej čele povedané veľmi nadnesene stoja buď géniovia alebo debilovia a menej nadnesene, či v jej čele stoja ľudia inteligentní alebo menej inteligentní. Napríklad, a to nechcem lichotiť R. Ficovi, je to výrazná osobnosť. V českej sociálnej demokracii sa, naopak, stalo, že jej vedenie prevzali niektoré nevýrazné osobnosti. No a dôsledkom je, že táto strana dokonca vypadla z parlamentu. Takže, keď niekto kandiduje na vedenie sociálnej demokracie, pýtajte sa, či má vzťah k normálnym ľuďom. Ja zásadne nepoužívam výraz obyčajní ľudia, pretože každý z nás je svojím spôsobom neobyčajný. Ale aký má vzťah k normálnym ľuďom. Či je ochotný zastávať sa ich záujmu. To je sociálna demokracia. Alebo či bude lichotiť miliardárom, vyberať od nich sponzorské príspevky a potom, ak vyhrá, robiť svoju politiku v ich prospech.“**

R. Fico

„**Pokiaľ ide o sociálnu demokraciu, dnes je Slovensko pomerne osamotené. Pretože v Maďarsku sociálna demokracia je veľmi oslabená. To sa týka aj Poľska a, bohužiaľ, aj Českej republiky, kde mám veľmi veľa dobrých priateľov z tohto prostredia. Ja len môžem držať palce politikom, ktorí presadzujú sociálnodemokratické myšlienky, aby sa presadili. A nesúhlasím s vami, pán redaktor, že je nejaká pravda, že pravica zarába a ľavica míňa. Teda že pravica... „**

R. Fico

„**Slovensko je toho najlepším príkladom, že teda pravica zruinovala tento štát za posledné tri roky takým štýlom, že nám to bude trvať desať rokov, kým dáme ako tak krajinu dohromady.“**

M. Zeman

„**Já ďakujem za pozvání a pozdravujte Petra Pellegriniho, že mu držím všetky čtyři palce.“**

Na margo výhrad voči smerovaniu rozhovoru uvádzame, že dramaturgia programu, výber tém, skladba hostí diskusných programov, ako aj výber moderátora spadajú plne do kompetencie vysielateľa a vedenia redakčného tímu v zmysle § 16 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z., podľa ktorého vysielateľ vysiela programy slobodne a nezávisle. Rada v rámci svojej rozhodovacej praxe rešpektuje danú kompetenciu vysielateľa, do výberu hostí, moderátora a dramaturgie relácie nezasahuje, ak samotná relácia neovplyvnila objektivitu a nestrannosť podávaných informácií. Tie počas relácie porušené neboli. Počas diskusie sme však zaznamenali, že spomínané dva výroky M. Zemana odvysielané v úvode a v závere, ako aj výroky podpory čelných predstaviteľov a zástancov sociálnej demokracie v kontexte predvolebnej kampane a do „**politického osudu** (rozumej do osudu P. Pellegriniho), **o ktorom sa práve teraz na Slovensku jedná**“ (M. Zeman) a navyše k tomu odvysielanie relácie v čase volebného moratória zakladajú podozrenie z politickej propagácie prezidentského kandidáta P. Pellegriniho v zmysle § 98 ods. 2 zákona č. 264/2022 Z. z., podľa ktorého je politická propagácia „*verejné oznámenie určené na:*

a) podporu politickej strany, politického hnutia, člena politickej strany alebo člena politického hnutia alebo kandidáta, prípadne v ich prospech alebo neprospech pri volebnej kampani.

b) popularizáciu názvu, značky alebo hesiel politickej strany, politického hnutia alebo kandidáta.“

Na základe vyššie zmieneného konštatujeme, že v rozpore so zákazom vysielania politickej propagácie v čase volebného moratória o ktorom vysielateľ vedel, ba aj informoval o ňom divákov, vysielateľ tieto výroky M. Zemana odvysielal. Čo jednoznačne a priamo podporovalo a propagovalo prezidentského kandidáta P. Pellegriniho. K nepriamej podpore P. Pellegriniho smerovala i značná časť diskusie, ktorá vo svojom závere vyjadreniami tak M. Zemana, ako aj R. Fica skĺzla do propagácie zástupcov a prívržencov sociálnej demokracie, ktorej predstaviteľom je i prezidentský kandidát P. Pellegrini, pričom vyjadrenia M. Zemana menovite podporili okrem P. Pellegriniho i R. Fica, podporovateľa prezidentského kandidáta P. Pellegriniho, označiac ho za čelného predstaviteľa a výraznú osobnosť sociálno-demokratickej strany.

* * *

ZÁVER:

Na základe uvedeného sa domnievame, že odvysielaním relácie *Téma špeciál* zo dňa 4. 4. 2024 mohlo dôjsť k porušeniu zákazu ustanovenému v § 99 v spojení s ustanovením § 98 ods. 2 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.

Prepis/popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. 0134/SO/2024)

Monitorované vysielanie: Téma špeciál

Deň vysielania: 4. 4. 2024

Čas vysielania: 13:00 hod.

Vysielanie bolo monitorované zo záznamu vysielateľa.

časový kód záznamu o cca:

13:00:13

Moderátor

„Dobrý deň, vitajte v Teme špeciál. Dnes s bývalým českým premiérom a prezidentom Milošom Zemanom a slovenským premiérom Robertom Ficom. Bývalého českého prezidenta Miloša Zemana prepustili len včera po troch týždňoch z nemocnice do domácej starostlivosti. Podľa lekárov je jeho stav dobrý a naberá na kondícii. Slovenská a Česká republika si už 1. mája pripomenú 20 rokov od vstupu do Európskej únie. Po tom, čo sa naše krajiny 1. januára 93 rozdelili a vydali sa samostatnou cestou, sme stále najbližšími partnermi. Spoločne sme nielen v Európskej únii, ale aj v NATO, ktoré si dnes pripomína 75 rokov od svojho vzniku. Za 31 rokov samostatnosti oboch krajín sa vystriedali viacerí premiéri aj prezidenti. Občania oboch krajín majú skúsenosti s vládnutím ľavice aj pravice. Na Slovensku už 15 rokov platíme eurom. Česi sú k prijatiu eura stále skeptickí. O tri mesiace nás čakajú eurovoľby. U nás si budeme voliť 15 poslancov, Česi 21. Vzájomné česko-slovenské vzťahy, pohľad na zahraničnú politiku, eurovoľby, postavenie socialistov na politickej scéne, výročie oslobodenia Bratislavy. Dnes v Teme špeciál s Milošom Zemanom a Robertom Ficom. Pán premiér, pán prezident, ďakujem veľmi pekne, že ste prijali moje dnešné pozvanie. V štúdiu TA3 vítam pána premiéra Roberta Fica. Dobrý deň.“

R. Fico

„Ďakujem za pozvanie. Posielam krásne pozdravy do Prahy pánovi prezidentovi. Pán prezident, mnoho ľudí ma na Slovensku požiadalo, lebo vedeli, že budeme spolu dnes cez telemost hovoriť, aby som ťa pozdravil, pretože máš obrovské množstvo podporovateľov v Slovenskej republike a ja ti želim len to najlepšie. Viem, že máš veľmi silný koreň a dúfam, že o niekoľko dní budeš opäť v tej kondícii, ako som ťa naposledy videl v Prahe. Takže, veľa zdravia, pán prezident. A ďakujem, že môžeme spolu hovoriť.“

M. Zeman

„Milý Robo, rád ťa opäť počujem, ďakujem za tvoje pozdravy, a samozrejme, ďakujem za pranie skorého uzdravenia aj všetkým ľuďom, ktorí ma na Slovensku majú radi a som rád, ako hovoríš, že ich je veľa.“

Moderátor

„Pán prezident, dovoľte mi, aby som vás aj ja v mene divákov televízie TA3 srdečne privítal. Zároveň aj vám, pán premiér a divákovi televízie TA3 chcem povedať a veľmi si vážime uskutočnenie tohto rozhovoru, ktorý sme naozaj plánovali dlhé, dlhé týždne dozadu. Potom, napriek hospitalizácii si veľmi vážime, že pán prezident Zeman trval na uskutočnení tohto rozhovoru a je pre nás veľkou ctou, že ste nám ako prvej televízii dali tento rozhovor. Tak mi na úvod dovoľte, aby som sa opýtal, ako sa máte?“

M. Zeman

„No, pro člověka, kterého před jedním dnem propustili z nemocnice, by bylo směšné, kdybych předstíral, že jsem v úplné formě. Ale na druhé straně jsem velmi rád, že alespoň tímto způsobem mohu na dálku pozdravit svého přítele Roberta Fica a sprostředkovane i Petra Pellegriniho, o jehož osud, tím samozřejmě myslím politický osud, se právě teď u vás na Slovensku jedná.“

Moderátor

Ďakujem pekne za tieto úvodné slová. Musím naozaj skonštatovať, že vyzeráte v skvelej kondícii, pán prezident. Pán premiér aj pán prezident,....“

M. Zeman

„Ďakujem. To je všetko klam a mam.“

Moderátor

„Klam myslíte ten televízny? Lebo ja to tak vidím.“

M. Zeman

„Pozrite sa, na rozdiel od žien, ja nie som nalíčený, nemám make-up, takže vyzerám ako pacient, ktorý bol takmer 14 dní v nemocnici, a to sa nedá žiadnym spôsobom obísť. Ale bavme sa o niečom dôležitejšom, než je moje zdravie.“

Moderátor

„Tak, poďme na to. Páni politici, obaja ste skúsení politici, na Slovensku máme v týchto dňoch volebné moratórium, čo znamená, že akákoľvek agitácia v prospech alebo neprospech ktoréhokoľvek z kandidátov je prísne zakázaná. To ale, samozrejme, nevyklučuje, že chod republiky ako takej samozrejme ďalej beží a môžeme sa baviť o aktuálnych politických témach. Pretože právo informovať a byť informovaný nám zaručuje Ústava Slovenskej republiky. Poďme teda rovno na to. Opýtam sa vás, pán premiér, a začneme teda úvodnou debatou. Ako aj vy hodnotíte, kde sa nachádza dnes Slovenská a Česká republika? 1. mája si obe krajiny pripomínajú dvadsať rokov od vstupu do Európskej únie. Nech sa páči.“

R. Fico

Predsa len si dovoľm ešte jednu osobnú poznámku k pánovi prezidentovi. Pán prezident, prepáč, mám ťa veľmi rád, ale nemôžem s tebou súhlasiť. Že sú nejaké dôležitejšie veci, ako je zdravie. Možno keby som mal 30 rokov, tak s tým súhlasím, ale každý z nás si už prešiel nejakými problémami a dobre si uvedomujeme, že pokiaľ nie sme v kondícii, tak nemôžeme podávať ani solídne politické výkony, a preto si veľmi želim, aby si čo najrýchlejšie bol naspäť tam, ako som ťa videl pri našom poslednom stretnutí v Prahe. Ja by som predsa len, pán redaktor, ak dovoľíte...“

M. Zeman

„Milý Robo, ja ti ďakujem za tvoj názor. Chcel by som iba pripomenúť, že napríklad Franklin Delano Roosevelt prežil najúspešnejšie politické roky svojho života na invalidnom vozíku, na ktorom som mimochodom aj ja. Ale súhlasím s tebou, že zdravie je dôležitá hodnota.“

R. Fico

„Predsa len, ak dovoľíte, pán redaktor aj pán prezident, ty v Prahe. Ja by som sa dotkol na úvod témy, kvôli ktorej bol pripravený pán prezident navštíviť Slovenskú republiku, a to je 79. výročie oslobodenia Bratislavy. 4. apríla. A chcem to oceniť z toho dôvodu, lebo bol to veľmi významný slovenský spisovateľ a znalec slovenských pomerov Vladimír Mináč, ktorý povedal, že dejiny sa nedajú znásilniť. A ak sa o to niekto pokúsi, tak dejiny sa vždy za to vypomstia. A to, že tu chcel byť pán prezident v Bratislave pri oslavách 79. výročia len potvrdzuje, že máme rovnaký názor, aké dôležité boli výsledky druhej svetovej vojny pre mierové usporiadanie sveta a vôbec pre bytie tak českého národa, ako aj slovenského národa. Ja odmietam prekrúcanie týchto dejín, pretože tu sú rôzne pokusy, napríklad zmenšovať úlohu Červenej armády pri oslobodzovaní ešte vtedajšieho Československa. A preto je mi veľmi ľúto, že sme spolu dnes nemohli vystúpiť na Slavíne, kde teda verím, že nejakí ľudia prídu, pretože musíme verejnosti neustále tieto odkazy posilať a dávať. Takže predtým, ako budeme hovoriť o súčasnosti, som chcel urobiť tento krátky historický exkurz a poďakovať pánovi prezidentovi za pripravenosť. No a k tej Európskej únii. Veľmi jednoducho. Slovenská republika považuje členstvo v Európskej únii za úspešný príbeh. Ak porovnáme Slovensko pred rokom dve tisíc štyri, kedy sme neboli v Európskej únii, a po roku dve tisíc štyri, ten rozvoj a tá dynamika krajiny je evidentná. Jednoducho je to dobré, že sme stále v Európskej únii a máme záujem pokračovať v členstve v tejto významnej medzinárodnej organizácii. Na druhej strane som veľmi kritický k súčasnému vedeniu Európskej únie a myslím si, že nemá Európska únia dobré líderstvo. Dokonca si myslím, že chýba aj také politické líderstvo, ktoré niekedy únii dávala Merkelová spoločne s francúzskym prezidentom, napríklad Sarkozym. Toto dnes v tej Európskej únii chýba. No a pokiaľ ide o Českú republiku a Slovenskú republiku, my našťastie nesúťažime, pokiaľ ide o členstvo v Európskej únii, ale snažíme sa maximalizovať akýsi, by som povedal, profit z toho, že sme v tejto organizácii. Mne je ľúto, že Česká republika nám ušla, pokiaľ ide o životnú úroveň, ale treba si uvedomiť, že za posledné tri roky dve tisíc dvadsať až dve tisíc dvadsať tri sme prudko klesli, pokiaľ ide o priemernú životnú úroveň Európskej únie. Preto mojou úlohou ako predsedu vlády je znovu naštartovať motory na

Slovensku a dať takú dynamiku rozvoju Slovenska, aby sme sa opäť začali približovať k Českej republike a niekde tú Českú republiku aj dobehli.“

Moderátor

„Boli sme v minulosti tigrom Európy a o tom sa budeme aj baviť. Republiky sú rozdelené 31 rokov. Samozrejme, dejiny sú také, že z hľadiska tohto sa niektoré skutočnosti nedejú z večera do rána, ale sú vývojom viacerých rokov. Pán prezident, nech sa páči, úvodné slová.“

M. Zeman

„Ďakujem. Ja by som si prial reagovať na svojho priateľa Roberta Fica, ale aj keď je to v diskusii neobvyklé, tak by som reagoval súhlasne, Robo, pretože s tebou v zásade nemám o čom polemizovať. Jednako by som len trochu nadviazal na dve témy, ktoré si uviedol. A doplnil by som ešte tému tretiu, a tou je medzinárodný terorizmus. Tak teda pokiaľ ide o Červenú armádu, uvádzal som mnohokrát, že 150 000 rudoarmejcov zahynulo pri oslobodzovaní Československa. Buď už na Slovensku, alebo na Morave. Z tohoto dôvodu som asi pre 10 rokmi navštívil aj Moskvu, aby som poďakoval. A keď proti tomu americký veľvyslanec vtedy protestoval, tak som mu zakázal vstup na Pražský hrad, ktorý ako vieš, je sídlo českého prezidenta. To za prvé. Za druhé. Pokiaľ ide o Európsku úniu, skvelé myšlienky a mizerná realizácia. Európska únia je dnes podľa môjho názoru ovládaná dobre platenými úradníkmi, ktorí prepadli novému náboženstvu. To náboženstvo sa volá Green Deal. Pokiaľ toto nezmeníme, tak si zničíme naše poľnohospodárstvo, to dnes vidíme na protestoch poľnohospodárov. Samozrejme, zničíme si našu energetiku, pretože ani solárne panely, ani veterníky nenahradia jadrové elektrárne. No a nakoniec ohrozíme aj český a slovenský automobilový priemysel, pretože od roku 35 majú byť zakázané vozidlá so spaľovacími motormi. A úplne stručne posledná téma, o ktorom si Robo nehovoril, ale ktoré napríklad je aktuálne aj v súvislosti s nedávnym teroristickým útokom v Moskve. Pozri sa. Ja už som mnohokrát hovoril, že nám hrozí islamský terorizmus. Bol som obvinený z islamofóbie a nestačil 11 november a nestačili ďalšie teroristické akcie vrátane akcii Hamasu. Stále sa u nás rozširuje antisemitizmus, čo je podľa môjho názoru kolektívny komplex menejcennosti. Takže prihovoril by som sa za to, aby do spektra problému, ktorý si uvádzal, zahrnul aj aktívny boj proti medzinárodnému terorizmu, ktorého by sa mala zúčastniť aj Severoatlantická aliancia, miesto toho, aby zbabelo utekala z Afganistanu a nechala sa nahradiť Talibanom.“

Moderátor

„Pán premiér.“

R. Fico

„Chcel by som dodať, že nás čaká v krátkom čase vážna diskusia o novej agende Európskej únie, teda na roky 27 a ďalej. A tu si treba uvedomiť, že ja vidím tri alebo štyri témy, kde by sme sa mali podstatne viacej spoločne rozprávať. Ja využívam teraz prítomnosť, hoci na diaľku pána prezidenta a chcem ho požiadať a poprosiť o plnú podporu spolupráce vo formáte V4. V4 bude mať ešte väčší význam v blízkej budúcnosti, ako možno mala v minulosti, pretože ideme riešiť otázku rozširovania Európskej únie. Tu by mala mať V4 rovnaký názor, ako pôjdeme ďalej, koľko krajín, či budeme uprednostňovať politické kritériá, alebo či tieto krajiny musia splniť reálne podmienky na vstup. Druhá veľká téma, ktorej musíme venovať pozornosť, je spoločná poľnohospodárska politika. Predsa nie je možné, že ešte v roku 27 budú niektoré krajiny Európskej únie, ktoré budú poberať len 90 percent z priamych platieb, ktoré dostávajú iné vyspelejšie štáty Európskej únie. Tretia téma to bude určite migrácia, a to súvisí s tým, čo hovorí pán prezident. Mňa napríklad veľmi mrzí, v poriadku, ja rešpektujem a tvrdím, že Ukrajina potrebuje pomoc, len tvrdím, že tá pomoc by mala mať predovšetkým humanitárnu a civilnú povahu. A rešpektujem každú krajinu sveta, ktorá má iný názor.“

Moderátor

„Dostaneme sa aj k tomu.“

R. Fico

„Áno a dodám len tú poslednú myšlienku, pokiaľ ide o tú migráciu. Ak teda ponúkneme Ukrajine 50 miliárd na nasledujúce štyri roky, pýtam sa, prečo nenájdeme rovnaké zdroje peňazí na témy, ktoré sú neuveriteľne dôležité pre Európsku úniu ako takú, a to je nelegálna migrácia. My nemôžeme na nelegálnu migráciu dať dve miliardy a na Ukrajinu 50 miliárd, pretože o chvíľku to, čo hovoril pán prezident ohľadne terorizmu, môže byť veľkou realitou v Európe, pokiaľ nebudeme mať dostatočné zdroje na tento boj proti nelegálnej migrácii.“

Moderátor

„Dobre, pán premiér, ak mi pán prezident dovolí a dám mu potom slovo, dobre. Vy ste otvorili dve témy. Prvá téma je spolupráca V4 a druhá téma pohľad na zahraničnú politiku a konflikt Ukrajina a Rusko. Podme teda na tú V4. Aj po poslednom summite v Paríži a potom následne.... prepáče pán prezident, ešte sa len s pánom premiérom porozprávam.... Čiže tu som sa len chcel spýtať, tam tie vzťahy po tom ako keby boli naštrbené a padli aj otázky aj z českej strany, že aký zmysel, aký význam ďalšieho fungovania má ďalej V4, keď sa rozchádzate v niektorých základných otázkach zahraničnej politiky a ukotvenia? Dopoviem, ako keby sa to rozdelilo na dva tábory, vy a Viktor Orbán, Tusk a Fiala. Čiže ako to chcete dať dokopy? Lebo malo sa aj uskutočniť spoločné česko-slovenské stretnutie vlád, ktoré potom česká strana zrušila.“

R. Fico

„Pán redaktor, máme rovnaký názor na zásadné veci. Zásadná téma je členstvo v Európskej únii, ktoré považujeme za mimoriadne dôležité. Členstvo v NATO, ktoré považujeme za dôležité. Máme názor, že pokiaľ ide o použitie vojenskej sily na Ukrajine, išlo o hrubé porušenie medzinárodného práva. A máme rovnaký názor, že Ukrajina potrebuje pomoc. Tam sa potom rozlišuje to, že akú pomoc tá Ukrajina potrebuje, či takú alebo onakú. V4 prežije premiérov. Už to konečne pochopme. To je jedno, že teraz je tu Fico a teraz je tu...“

Moderátor

„Ale vzťahy ochladli.“

R. Fico

„Neochladli žiadne vzťahy. Český a slovenský národ nedovolí, aby sa ochladili vzťahy len preto, lebo je tu možno politik na druhej strane, ktorý nemá záujem spolupracovať. Ja si myslím, že podstatne dôležitejšie je robiť všetko pre to, aby vzťahy medzi Čechmi a Slovákami boli normálne, aby fungovala V4. Mne na tomto záleží a je úplne jedno, akí premiéri budú na slovenskej alebo českej strane.“

Moderátor

„Ďakujem pekne, pán Zeman. Ako vy hodnotíte práve teraz to, čo sa deje v rámci V4. Ako vy vnímate tieto vzťahy?“

M. Zeman

„No tak musíme začať od začiatku. Pozrite sa, vy možno pán Braňo viete, čo je to Benelux. Je to regionálne zoskupenie, ktoré je veľmi úspešné a my sme sa všetci snažili a i naďalej snažíme, aby podobné regionálne zoskupenie existovalo v strednej Európe. Ja som bol dokonca stúpenec toho, aby sa V4 rozšírila a to jednak o Slovinsko a ak by sa dali neutrálni Rakúšania prehovoriť, tak aj o Rakúsko. Takže by sme tak trochu na moderných základoch obnovili Rakúsko-uhorskú monarchiu, ale to bol samozrejme vtip. Nič-menej, súhlasím s tými, ktorí zastávajú význam V4 a uvedomte si, že tento význam nie je len v politickej spolupráci. Ja by som napríklad zdôraznil zabúdanie tém, ako sú budovanie sietí, dopravných sietí, energetických sietí, informačných sietí. V tomto sme veľmi veľmi zaostalí a spolupráca by túto zaostalosť mohla postupne odstraňovať. Posledná poznámka k V4. Áno, sú ľudia, ktorí hovoria, že keď spolu v niektorých veciach nesúhlasíme, tak V4 nemá cenu. Títo ľudia uvažujú totalitným spôsobom. Pokiaľ so mnou niekto nesúhlasí, je to môj nepriateľ. Ja zastávam názor, že pokiaľ so mnou niekto nesúhlasí môže ma inšpirovať a priniesť nové argumenty. Áno, je aj druhá varianta, že ten, kto so mnou nesúhlasí, je blbec a ja som sa do tejto situácie vo svojom politickom živote dostal mnohokrát. Ale všeobecne je dobré byť tolerantný.“

Moderátor

„Pán prezident, možno potom ešte k tomu, čo ste povedali. Je ďalšou vecou, že nemusíme alebo v politike nemusí každý s každým súhlasiť, ale dôležité je rešpektovať sa. A teraz, keď sa ešte vrátim sa k tej V4. Dobre, teda v poriadku, ale V4 z podstaty veci vznikla preto, aby menšie krajiny mali silnejšie zastúpenie, lebo spoločne zastupujú cez 60 miliónov obyvateľov. No ale na toto sa pýtam, že teraz, keď v rámci tej V4 by sa naštrbili vzťahy, lebo politika Viktora Orbána je taká, aká je. Naša súčasná slovenská politika je orientovaná tak, ako to tlmočí vláda na všetky štyri svetové strany. Ale je napríklad dnes iná politika Poľska a iná politika Českej republiky, ktorá je silne proeurópska. Čiže preto sa pýtam, ako toto zoskupenie môže presadzovať spoločné názory, či v kľúčových otázkach zahraničnej politiky vedia ťahať za jeden špagát.“

M. Zeman

„No tak za prvé, byť pro európsky neznamená byť pro bruselský. V niektorých kontextoch to dokonca môže znamenať byť proti bruselský, pán moderátor. Za druhé, vy iste viete, že často kritizované heslo politika všetkých azimutov, ktoré vyznáva tak Robert Fico, ako aj ja, je heslo, ktoré ako prvý vytýčil bývalý francúzsky prezident Charles de Gaulle. Vy iste, aj keď vás považujem za nepochybne vynikajúceho moderátora, nebudete spochybňovať úspešného až geniálneho francúzskeho prezidenta. A posledná poznámka na túto tému. Vy ste hovorili, pán moderátor o Robertovi Ficovi. Tak ja by som vám chcel len pripomenúť, opravujem sa – o Viktorovi Orbánovi. Prepáčte mi to starecké prerieknutie sa. No tak chcel by vám pripomenúť, že náš spoločný priateľ Viktor Orbán bol nedávno na návšteve u Donalda Trumpa, ktorý dosť pravdepodobne vyhrá americké prezidentské voľby. Donald Trump povedal vtedy o Viktorovi Orbánovi, že je to fantastický, dokonalý, skvelý a tak ďalej, líder. No, ja si myslím, že také ocenenie, ktoré asi ide ako ja poznám D. Trumpa zo srdca, by sme si priali mať z tejto strany všetci. Takže to, že je niekto premiérom, alebo prezidentom malej krajiny, nie je diskvalifikácia. Diskvalifikácie je byť hlúpy prezident, lebo hlúpy premiér.“

Moderátor

„Nech sa páči, pán premiér.“

R. Fico

„Jednu poznámku ešte, ktorá sa týka spolupráce v rámci V4. Pozerám sa na ňu mimoriadne pragmaticky, pretože súčasťou tej novej agendy, ktorou sa má zaoberať Európska únia, bude aj téma, ako zefektívniť rozhodovanie Európskej únie. A veľké krajiny sú veľmi nervózne, keď vidia, že malé štáty sa správajú suverénne. Ja sám presadzujem koncepciu suverénnej slovenskej zahraničnej politiky, ktorá je samozrejme postavená na princípe členstva v Európskej únii a v NATO, ale ktorá súčasne nemôže brániť Slovenskej republike mať dobré vzťahy so všetkými krajinami sveta, ktoré majú o to záujem. Téma zefektívnenia rozhodovania Európskej únie je životná téma pre krajiny ako je Slovensko, Česko, Poľsko či Maďarsko. Ak nebudeme spolu my štyria, ktorí reprezentujeme 65 miliónov obyvateľov, tak sa môže stať, že prejde reforma základných dohôd alebo zmlúv v rámci Európskej únie a prídu s konceptom tzv. kvalifikovanej väčšiny vo všetkých oblastiach vrátane obrany, bezpečnosti, rozpočtu a zahraničnej politiky. A potom budeme chodiť do Bruselu len pre výsledky a veľkí nám povedia, bude to takto. Tak sa pýtam, o čom to členstvo v tej Európskej únii preboha bude? Preto ak dnes máme rozdielny názor na vojnu na Ukrajine, kde ja odmietam vojenskú pomoc, hoci pomáhame inak, 11. apríla bude veľmi významné rokovanie slovenskej a ukrajinskej vlády v Michalovciach. Ak máme iba v tomto rozdielny názor, máme milión tém, kde máme rovnaké názory. Je svätá povinnosť predsedov vlád krajín, ako je Slovensko, Česko, Poľsko a Maďarsko spolupracovať, inak neprežijeme v Európskej únii. Kto toto nechápe, robí obrovskú historickú chybu.“

Moderátor

„Zostaňte teda pri téme zahraničnej politiky. Pán Zeman, pristavím sa ešte pri premiérovi Robertovi Ficovi. Následne vám dám slovo. Pán premiér. NATO si teraz pripomína 75. výročie od svojho vzniku. A čo sa týka konfliktu na Ukrajine, je tu požiadavka zasielania ďalších zbraní. Otvorila sa otázka možnej inej pomoci v inej forme, teda nielen zasielanie peňazí a munície, ale možno aj nejakého personálu, obslužného personálu a podobne. Otvorili ste koniec koncov túto tému aj vy po stretnutí s Macronom a ostatnými lídrami v rámci stretnutia NATO. Chcem sa teda spýtať. Ukrajinci aj očakávajú stále na balík pomoci kde ktorý sa zablokoval ešte v Kongrese. Bavíme sa v USA. Bavíme sa o 60 miliárd. Chcem sa teda spýtať, ako aj vy toto vnímate? Budeme tiež za túto pomoc, lebo je očakávaný následne samit NATO, ktorý sa má konať v Bruseli v letných mesiacoch, takže podporí toto Slovenská republika naviazanie ďalších finančných prostriedkov?“

R. Fico

„Pán redaktor, stratégia, ktorá je použitá na Ukrajine je neúspešná a západné krajiny nás tlačia, aby sme pokračovali v tejto neúspešnej stratégii. Poviem to veľmi zjednodušene, ale dúfam, že mi každý bude rozumieť. Tu sa stretávajú dva rozdielne svety. Jeden svet je vojenská realita na Ukrajine. Vojenská realita na Ukrajine je nepriaznivá pre Ukrajinu. A potom je druhý svet politiky západného sveta, kde sa hovorí, že Rusko nemôže v tejto vojne nikdy vyhrať, že Rusko musí byť v tejto vojne porazené. Ak máte vojenskú realitu, ktorá je úplne opačná, ako sú želania politikov v západnej Európe, tak nám z toho hrozí dlhodobý vojenský konflikt so státisícami obetí bez akéhokoľvek riešenia. Ja volám ako predseda malej vlády, malej krajiny po okamžitom zastavení paľby. Volám po okamžitom rokovaní partnerov a volám

po mierovom pláne Európskej únie. Nemôže Európska únia byť vojenskou organizáciou. Európska únia je mierová organizácia. Bol by som rád, keby zohrala dôležitejšiu úlohu v mierových rokovaniach medzi Ukrajinou a Ruskou federáciou.“

Moderátor

„Pán prezident, nech sa páči, máte slovo.“

M. Zeman

„No tak ja by som sa vyjadril k dvom témam. V4 alebo skôr EÚ z hľadiska kvalifikovanej väčšiny a potom samozrejme problém Ukrajiny. Viete, keď zrušíte právo veta malých krajín, tak tým výrazne obmedzujete suverenitu týchto malých krajín. A nezabudnite, že Európska únia začala na heslo jednota v rôznosti. Dnes už je to skôr heslo jednota v uniformite. No, a pokiaľ ide o Ukrajinu, áno, sú ľudia, ktorí chcú predĺžovať túto krízu až zomrie posledný ukrajinský vojak. Ja si myslím, že ďaleko rozumnejšie by bolo zachovať dôstojnosť oboch strán. Dokonca aj po ruskej agresii na Ukrajinu to bol francúzsky prezident Macron, ktorý povedal, že nemáme ponižovať Rusko. A snažiť sa, aby sa tam nevražili tisíce a tisíce mladých mužov, ktorí sú budúcnosťou svojej krajiny. Nakoniec, ak by k tomu prišlo, tak to znamená, že Ukrajina bude po desiatky rokov zaostalou krajinou. Takže, snažme sa hľadať rozumných, neideologických a nie fanatických prostredníkov tohoto konfliktu na Ukrajinu a rešpektovať predovšetkým vôľu ukrajinského obyvateľstva, vrátane jeho ruskojazyčnej zložky.“

Moderátor

„Ako sa pán prezident potom pozeráte napríklad aj na ten fakt, na rozhodnutie Nemecka poslať 500 miliónovú pomoc, vojenskú pomoc Ukrajinu. Nákup má v tomto prípade z vojenskej pomoci zorganizovať Česká republika.“

M. Zeman

„Ale no tak Ukrajina trpí nedostatkom munície a samozrejme nikto z nás by si neprial, aby táto statočná krajina vo vojenskom konflikte padla. Nemecko spočiatku váhalo, potom uvažovalo o dodaní rakiet Taurus, k čomu doposiaľ neprišlo a miesto toho je tu český plán, aby sme dodávali prostredníctvom tretích krajín Ukrajinu muníciu. Je tu otázka dobrovoľnosti, ale ja si myslím, že keby Rusko úplne ovládlo Ukrajinu, tak by to posilnilo imperiálne ambície súčasného vedenia Ruskej federácie, a to by mohlo mlsne pohliadať tu na baltské krajiny, tu napríklad na Moldavsko, lebo na niektoré ďalšie štáty.“

Moderátor

„Áno, máte pravdu, bundestágom predaj zbraní Taurus neprešiel, to bolo približne vo februári tohto roka. V každom prípade, chcem sa vás spýtať, ako sa teda pozeráte aj na kroky slovenskej vlády a premiéra Roberta Fica, ktorý je za mierové riešenie? Tiež vidíte, že konflikt na Ukrajinu by sa mal uskutočniť nejakým mierom, alebo že by mala byť prípadne silnejšia agitácia krajín skôr na mier? Alebo tá politika, ktorú napríklad razí aj francúzsky prezident Macron, a síce, že Ukrajinu treba vojensky aj inak vyzbrojovať, aby odolala. Aby, keď sa dôjde k mierovým rokovaniam, aby mala čo najsilnejšie karty v rukách?“

M. Zeman

„Viete, pán moderátor, ja vás naozaj nechcem poučovať, hoci to už po tretíkrát robím, ale každý konflikt končí buď mierom lebo kapituláciou. V druhej svetovej vojne najväčší svetový konflikt skončil kapituláciou. Ale máme veľa historických príkladov, kde konflikt skončil najskôr prímerím a potom mierom. K tomu, aby k tomu došlo, teda nie ku kapitulácii ale k tomu mieru, je potrebné mať nejakého prostredníka, mediátora. Tých prostredníkov sa ponúka celá rada. V poslednej dobe je to pápež František, predtým to bola napríklad Čína ľudová republika, ale napríklad Turecko, možno aj Izrael a mnoho ďalších krajín. Takže snažme sa stále neuvažovať iba v kategóriách vojny a to z veľmi prostého dôvodu. Buď vyvraždíte milióny Ukrajincov a z Ukrajiny zostane púšť a prinútite Ukrajinu ku kapitulácii. Ale ťažko očakávať, že by sa podarilo prinútiť ku kapitulácii Rusko. A už z tohoto dôvodu je nutné vyjednávanie. Rinčať zbraňami dokáže každý idiot. Vyjednávať, niest' realistickú a pragmatickú diplomaciu, v celom svete dokázal, česť jeho pamiatke, najlepšie Henry Kissinger.“

Moderátor

„Ďakujem, zostaneme ešte pri tejto téme, pri pánovi, pán prezident. Áno, nemusíme z toho samozrejme robiť a poučovať sa o tom. Nie, vedíme iba diskusiu a samozrejme iným príkladom môže byť aj ukončenie vojny alebo tak ako je stav v Severnej a Južnej Kórey. Dobré, ale podme na to. Pán premiér, chcem sa teda spýtať. Vypočuli sme si názory Miloša Zemana. To znamená, že chcem sa teda spýtať,

aby sme sa ešte zostali pri tej otázke. Bude ten summit NATO, čiže ako bude postupovať Slovenská republika potom na tomto summite?“

R. Fico

„Slovenská republika naďalej odmieta poskytovanie vojenskej pomoci, pokiaľ ide o sklady a zásoby našej armády, nebránime sa komerčnej spolupráci. To sa predsa už aj deje a predovšetkým ja budem vyvíjať všetku možnú aktivitu a iniciatívu, aby tým sprostredkovateľom nebol, ja neviem, turecký prezident Erdogan, alebo niekto iný. Veď tu máme Európsku úniu, máme tu tak významnú medzinárodnú inštitúciu, ktorá by sa mala vložiť do mierových rokovaní. Zatiaľ to tak vyzerá však, že je Európska únia na nastavenie vojny, čo mňa veľmi šokuje, pretože vnímal som, už som to dnes povedal, Európsku úniu ako mierový projekt. A ja len môžem súhlasiť s pánom prezidentom, že je veľmi ľahké nechať zabíjať Slovanov navzájom. O tri roky budeme tam, kde sme teraz. Môžeme navoziť všetky možné zbrane na Ukrajinu. Ten konflikt sa vojensky nedá vyhrať. O tri roky budú Rusi tam, kde sú. Dokonca to vyzerá tak, že čím pokračuje čas, tak tým viac územia Ruská federácia získava. Ale budeme mať plné cintoríny na jednej aj druhej strane, tak prečo nezačať teraz rokovať? Nie je lepšie, a to je moja otázka, nechať desať rokov sa hádať za stolom ako desať rokov ich nechať sa zabíjať? Ja teda neviem, či som spadnutý zo stola alebo odkadiaľ, ale ja rozmýšľam mierovo, pretože pozerám sa na niečo, čo nemá žiadne vojenské riešenie.“

Moderátor

„Páni, poďme si ešte pre prebrať poslednú tému. Máme pred sebou približne posledných sedem minút. Pán prezident, otvorím túto tému pri vás. Je to o tom, ako jednotlivé krajiny za tých 31 rokov samostatnosti, kde sa dnes nachádzame z vášho pohľadu jedného aj druhého. Pán prezident, chcem sa spýtať, český prezident Petr Pavel otvoril začiatkom roka tému možného znovu prijatia eura. Vieme, že v Českej republike táto téma sa skôr vníma s nepochopením, teda skôr za zachovanie českej koruny. Ako to vy vnímate? Bolo by to prospešné pre českú ekonomiku? Dá sa očakávať, že by Česko prijalo euro?“

M. Zeman

„Pán moderátor, euro je jednak politická a jednak ekonomická otázka. Z politického hľadiska by som iste bol pre prijatie eura, pretože by to Európu zjednocovalo. Ale ľudia, ktorí majú ekonomické vzdelanie v drvivej väčšine prípadov sú proti zavedeniu eura v Českej republike a to do doby, než sa zmenia niektoré časti menovej politiky Európskej únie. Aby som bol konkrétny. Iste viete, že existuje tzv. európsky stabilizačný mechanizmus. Pod týmto nevinným názvom sa skrýva systém prerozdelenia rozpočtových prostriedkov členských krajín Európskej únie v prospech dlžných krajín, ako v minulosti bolo napríklad Grécko. A ja už som v debate o zavedení eura, na rozdiel od prezidenta Pavla, už pred mnohými rokmi použil argument, že českí daňoví poplatníci by nemali platiť grécke, ani akékoľvek iné dlhy. Dosť na tom, kde budeme platiť vlastné dlhy. Takže až sa európsky stabilizačný mechanizmus zmení, tak aj z ekonomického hľadiska má cenu uvažovať o prijatí eura.“

Moderátor

„Pán premiér, my na Slovensku eurom platíme od prvého januára dve tisíc deväť, čiže už viac ako pätnásť rokov. U nás toto nie je téma, ale u nás je téma stabilizácia verejných financií. Vaša vláda, keď nastúpila, tak neprevzala verejné financie v najlepšej kondícii. V rámci rebrička aj Európskej únie sme boli skôr na chvoste, čo sa týka výšky deficitu. Hovorí sa o konsolidácii, v tom štátnom rozpočte, ktoré vaša vláda schvaľovala v obmedzenom čase, treba pre korektnosť dodať, ste teda nastavili konsolidáciu na úrovni pol %. Dnes minister financií hovorí, že na budúci rok alebo teda v tohtoročnom rozpočte by to malo byť jeden a pol percenta. Opozícia na Slovensku hovorí, že dokonca uvažujete o zavedení alebo zvýšení dane z pridanej hodnoty. Takže využijem túto situáciu, lebo vy ste tú tému aj na začiatku otvorili, že kde sa nachádzame, teda životnou úrovňou, ono to s tým súvisí. Takže v akom stave? Čo chce robiť slovenská vláda, aby sme teda pozdvihli životnú úroveň? Ako bude vyzeráť náš rozpočet?“

R. Fico

„Dvoma vetami sa vrátim k téme eura. My sme euro zavádzali v čase konjunktúry. Obrovskej konjunktúry a až potom prišli problémy, ktoré sa týkali Grécka, ktoré ťažko mohol niekto predpokladať. Pravdu má pán prezident v tom, že keď nemáte euro, máte vlastnú národnú menovú politiku. Vlastná národná menová politika je podstatne pružnejšia, flexibilnejšia ako je spoločná menová politika krajín, ktoré patria do eurozóny. Na druhej strane, ak si zoberieme Slovensko, tak euro je vnímané ako úspešný

príbeh. Ľudia sú radi. Aj nám to ukazujú rôzne analýzy, ktoré robíme. Preto treba rešpektovať každého s jeho názorom. Ja nikdy nebudem inej krajine nič vyčítať. Ak raz dnes česká vláda chce vojensky podporovať Ukrajinu, je to suverénny pohľad českej vlády. Táto vláda vznikla v demokratických českých parlamentných voľbách. Je to jej rozhodnutie. Ale rovnako si želim, aby zase mne niekto nevyčítal, že mám suverénny pohľad a hovorím, že zbrane nechcem posilať. Takže ak dnes v Českej republike prevláda názor, že treba si ešte počkať, pokiaľ ide o zavedenie eura, treba to len s veľkým rešpektom sledovať a rešpektovať. Nič iné sa povedať nedá. A k tomu rozpočtu. Sedí tu človek, s ktorým sa ja samozrejme nemôžem porovnávať z hľadiska ekonomických skúseností, pretože pán prezident mal k tomu aj vzdelanie, aj sa tomu podstatne viacej venoval. Bol predseda vlády, minister financií. Pán prezident. Dúfam, že bude so mnou súhlasiť. Najväčší omyl v politike je, keď niekto považuje čísla v rozpočte za politický cieľ. Politickým cieľom vlády musí byť zlepšiť životnú úroveň ľudí, aby sa ľudia mali jednoducho lepšie. A pre mňa je rozpočet iba jeden finančný nástroj na to, aby som tento zásadný politický cieľ aj dosiahol. Áno, sme tlačení, aby tu bola konsolidácia o jedno percento, čo u nás predstavuje 1,4 miliardy eur. To je nejaký balík konsolidačný, ktorý musíme nájsť v priebehu tohto roku. Ako tu ale sedím, chcem povedať, že ja nie som žiadnym podporovateľom myšlienky zvyšovania DPH a mrzí ma, že s touto myšlienkou prichádza, teda s tou kritikou prichádza SaS. Veď to bola SaS, ktorá v roku dve tisíc desať až dve tisíc dvanásť, keď bola vláda pani Radičovej, zvýšila DPH o jedno percento. Domnievam sa, že existujú iné možnosti ako získať zdroje, nie na úkor ľudí. Viete, najľahšie je sadnúť si na koalíčnej rade a povedať, zvýšime daň z pridanej hodnoty o tri %. Dám si večer pohár vína a som spokojný, lebo to vybavím za tri minúty. Ale úlohou politika je hľadať komplikovanejšie a náročnejšie riešenia. Takže ja nie som podporovateľom myšlienky, že urobiť to cez zvyšovanie DPH.“

Moderátor

„Pán prezident. Pán premiér sa teda vyjadril aj k domácej politickej scéne aj k opozičnej strane...“

R. Fico

„Prepáčte pán redaktor, ešte aby vedel pán prezident, ale on to určite sledoval. Nie že sme neprebrali verejné financie v nejakom dobrom stave. Verejné financie Slovenskej republiky a hovorím to oficiálne a stýkrát, keď sme ich preberali v roku dve tisíc dvadsať tri, boli najhoršie v Európskej únii. Hovorím to ešte raz celému Slovensku. Slovensko v roku 23 malo najhoršie verejné financie v celej Európskej únii vďaka bláznom, darebákovi, hlupákovi, ktorí tu tri roky vládli.“

Moderátor

„Podme ale teraz na túto tému. Toto si necháme na vnútropolitické diskusie. Pán prezident, obidvaja, teda aj pán premiér, aj pán prezident, ste zástupcovia sociálnej demokracie v jednotlivých krajinách. Naopak, tá pravicová časť nielen na Slovensku, ale aj v Čechách vždycky sociálnym demokratom vyčíta, že pravicové vlády musia prísť a robiť reformy, aby ich potom tie sociálne vlády vedeli míňať. Nech sa páči. Aká je situácia, pán prezident, teda v Čechách? Ako sa pozeráte na to a celkovo aj na stav verejných financií, životnú úroveň?“

M. Zeman

„Po tridsiatich piatich rokoch v politike som prišiel k záveru, že rozhodujúcim faktorom úspešnosti alebo neúspešnosti akejkoľvek politickej strany, teda aj sociálno- demokratickej je, či v jej čele povedané veľmi nadnesene stoja buď géniovia alebo debilovia a menej nadnesene, či v jej čele stoja ľudia inteligentní alebo menej inteligentní. Napríklad, a to nechcem lichotiť R. Ficovi, je to výrazná osobnosť. V českej sociálnej demokracii sa, naopak, stalo, že jej vedenie prevzali niektoré nevýrazné osobnosti. No a dôsledkom je, že táto strana dokonca vypadla z parlamentu. Takže, keď niekto kandiduje na vedenie sociálnej demokracie, pýtajte sa, či má vzťah k normálnym ľuďom. Ja zásadne nepoužívam výraz obyčajní ľudia, pretože každý z nás je svojím spôsobom neobyčajný. Ale aký má vzťah k normálnym ľuďom. Či je ochotný zastávať sa ich záujmu. To je sociálna demokracia. Alebo či bude lichotiť miliardárom, vyberať od nich sponzorské príspevky a potom, ak vyhrá, robiť svoju politiku v ich prospech.“

Moderátor

„Pán premiér.“

R. Fico

„Pokiaľ ide o sociálnu demokraciu, dnes je Slovensko pomerne osamotené. Pretože v Maďarsku sociálna demokracia je veľmi oslabená. To sa týka aj Poľska a, bohužiaľ, aj Českej republiky, kde mám veľmi veľa

dobrých priateľov z tohto prostredia. Ja len môžem držať palce politikom, ktorí presadzujú sociálnodemokratické myšlienky, aby sa presadili. A nesúhlasím s vami, pán redaktor, že je nejaká pravda, že pravica zarába a ľavica míňa. Teda že pravica... „

Moderátor

„Nehovorím, že to je pravda, hovorím čo tvrdí pravica.“

R. Fico

„Slovensko je toho najlepším príkladom, že teda pravica zruinovala tento štát za posledné tri roky takým štýlom, že nám to bude trvať desať rokov, kým dáme ako tak krajinu dohromady.“

Moderátor

„Páni, pán premiér, pán prezident, veľmi pekne vám ďakujem, že ste boli hosťami a takto aj na diaľku. Aj pán prezident Miloš Zeman relácie Téma špeciál. Pán Zeman, veľmi pekne ďakujem.“

M. Zeman

„Já děkuji za pozvání a pozdravujte Petra Pellegriniho, že mu držím všechny čtyři palce.“

Moderátor

„Pán premiér, ďakujem pekne, že ste boli hosťami relácie Téma.“

R. Fico

„Pán prezident, všetko dobré do Prahy. Teším sa na najbližšie stretnutie. Nech sa ti darí.“

M. Zeman

„Ja tiež. Krásny deň.“

Moderátor

„Ďakujem veľmi pekne a ďakujem veľmi pekne aj vám za sledovanosť. Teším sa na vás zajtra v rovnakom čase o 12,30. Pekný deň.“